

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013

Jsme nezisková organizace, která přináší do škol globální rozvojové vzdělávání. Pomáháme učitelům, jak učit aktuální témata dneška (např. chudoba, migrace, odpovědná spotřeba), a otevřeně o nich mluvíme se žáky. O těchto tématech informujeme i veřejnost, a tak podporujeme otevřenou a tolerantní společnost a aktivní zapojení lidí do dění kolem sebe.

Agentura rozvojové a humanitární pomoci Olomouckého kraje, o. p. s. změnila na přelomu roku 2013/2014 název. Od 22. 1. 2014 jsme pouze **ARPOK, o. p. s.** Tato výroční zpráva popisuje činnost v roce 2013.

O nás

Obecně prospěšná společnost Agentura rozvojové a humanitární pomoci Olomouckého kraje (ARPOK) byla založena Olomouckým krajem a Univerzitou Palackého v Olomouci v září 2004.

Na konci roku 2013 se Olomoucký kraj vzdal pozice zakladatele a organizace tak vstoupila do roku 2014 s jedním zakladatelem (Univerzitou Palackého v Olomouci) a s kratším názvem - ARPOK, o. p. s.

Poslání organizace:

Jsme nezisková organizace, která přináší do škol globální rozvojové vzdělávání. Pomáháme učitelům, jak učit aktuální témata dneška (např. chudoba, migrace, odpovědná spotřeba), a otevřeně o nich mluvíme se žáky. O těchto tématech informujeme i veřejnost, a tak podporujeme otevřenou a tolerantní společnost a aktivní zapojení lidí do dění kolem sebe.

ARPOK je jedním z členů platformy České fórum pro rozvojovou spolupráci (FoRS), Unie nestátních neziskových organizací Olomouckého kraje a Asociace veřejně prospěšných společností.

Členové správní rady (do konce roku 2013)

Mgr. Yvona Kubjátová, náměstkyně hejtmana Olomouckého kraje, předsedkyně
Ing. Pavel Horák, Pavel Horák & Jr. Consulting
doc. PhDr. Lubor Kysučan, CSc., univerzitní pedagog

Členové dozorčí rady

Doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc., vedoucí Katedry rozvojových studií na Přírodovědecké fakultě UP, předseda
prof. RNDr. Lubomír Dvořák, CSc., univerzitní pedagog
prof. RNDr. Miroslav Mašláň, CSc., rektor Univerzity Palackého v Olomouci
prof. PhDr. František Mezihorák, CSc., univerzitní pedagog
Mgr. Irena Opršalová, projektová manažerka CEA Sluňákov
Ing. Pavel Sekanina, Schola servis

Personální obsazení

Mgr. Ing. Lenka Dudková (od září Pánková), ředitelka, statutární orgán společnosti
pracovníci: Mgr. Adam Čajka, Mgr. Petra Dostálová, Bc. Marcela Fiedorová, Bc. Dominika Jíchová, Ing. Petr Rychtecký, Mgr. Kateřina Štěpničková, Bc. Zuzana Švajgrová, Mgr. Kristýna Tillová, Mgr. Pavel Žwak,,
stážisté a dobrovolníci: především z řad studentů Mezinárodních rozvojových studií Katedry rozvojových studií Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Od roku 2007 je Agentura rozvojové a humanitární pomoci Olomouckého kraje (a následně ARPOK, o. p. s.) akreditována jako instituce Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Vážení přátelé,

rok 2013 zakončila organizace Agentura rozvojové a humanitární pomoci Olomouckého kraje, o. p. s. změnou názvu na ARPOK, o. p. s. To bylo ale na samém konci roku, před tím se stalo několik zajímavých událostí, které bych ráda na tomto místě představila.

Formulovali jsme **nové poslání**, které zní: „Jme nezisková organizace, která přináší do škol globální rozvojové vzdělávání. Pomáháme učitelům, jak učit aktuální témata dneška (např. chudoba, migrace, odpovědná spotřeba), a otevřeně o nich mluvíme se žáky. O těchto tématech informujeme i veřejnost, a tak podporujeme otevřenou a tolerantní společnost a aktivní zapojení lidí do dění kolem sebe.“

- Vytvořili jsme **strategický plán** a pracovní skupiny odpovědné za plnění dílčích úkolů. (např. diverzifikace financování, vedení projektů aj.)
- Odlektorovali jsme **87** výukových programů pro **2307** žáků.
- Zapojili jsme se do projektu „**Senioři bez hranic**“.
- **Uzavřeli jsme první rok mezinárodního projektu Experiencing the World**, kde jsme hlavním žadatelem.
- V rámci tří projektů (Enviglob, Svět v jednom dni a Critical Review) jsme spolupracovali celý rok s týmem **54** učitelů.

O projektech a konkrétních aktivitách roku 2013 se dočtete dále ve výroční zprávě.

Velice děkuji nejen našim hlavním donátorům, ale také lidem, kteří věnují svůj čas a energii ARPOKu. Bez obětavých pracovníků, lektorů, dobrovolníků a stážistů bychom nemohli naše aktivity vůbec realizovat. Děkuji za jejich čas a úsilí, které ARPOKu věnují.

Lenka Pánková

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání (GRV) je celoživotní vzdělávací proces, který přispívá k pochopení rozdílů a podobností mezi životy lidí v rozvojových a rozvinutých zemích a usnadňuje porozumění ekonomickým, sociálním, politickým, environmentálním a kulturním procesům, které je ovlivňují. Rozvíjí dovednosti a podporuje hodnoty a postoje tak, aby byli lidé schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních procesů. (dle Národní strategie globálního rozvojového vzdělávání 2011–2015)

V roce 2013 jsme se GRV věnovali v projektech:

- **Svět v jednom dni – rozvojová témata v projektových dnech,**
- **Enviglob – co mají GRV a EV společné?,**
- **Experiencing the world,**
- **Critical Review of the Historical and Social Disciplines for a Formal Education Suited to the Global Society,**
- **Sít' multikulturních otevřených klubů** (více o projektech v samostatných kapitolách).

Kromě těchto projektů realizovali lektori ARPOKu **87 výukových programů** globálního rozvojového vzdělávání na školách. Výukových programů se zúčastnilo **2 307 žáků**.

Školy, jejich žáci absolvovali výukové programy:

ZŠ Medlov; Gymnázium Kojetín, ZŠ Šumavská, Šumperk; Gymnázium Zábřeh, OA Olomouc; MŠ Slatinice; ZŠ Dobromilice; MŠ Zahradní, Zábřeh; MŠ Strejčova, Zábřeh; MŠ Čapka Choda, Olomouc; ZŠ Stupkova, Olomouc; ZŠ Masarykova, Velká Bystřice; ZŠ Troubky; ZŠ Dub nad Moravou; ZŠ Týn nad Bečvou; MŠ Na Trati, Olomouc; MŠ Brodek u Prostějova; SZŠ Šumperk; Gymnázium Příbor; Gymnázium Jakuba Škody Přerov; ZŠ Samotíšky; OA Přerov; ZŠ Dobromilice; ZŠ Loštice; ZŠ Stramberská, Kopřivnice; ZŠ Benešov u Boskovic; FZŠ Hálkova, Olomouc; ZŠ Mariánské Údolí; ZŠ Zámecká, Litomyšl; ZŠ Karla staršího ze Žerotína Bludov; ZŠ Velký Újezd; ZŠ a MŠ Nedvědova, Olomouc; ZŠ Babice; ZŠ Horka nad Moravou.

Výukový program Marco Polo na ZŠ Samotíšky.

Autor: archiv ARPOKu.

V rámci kampaně **Česko proti chudobě** bylo na 5 školách zrealizováno **9 programů** (pro 225 žáků). Letošními tématy byly: spotřeba vody a život ve slumu. Zapojené školy: ZŠ Moravský Beroun, ZŠ Olomouc-Nemilany, ZŠ Karla staršího ze Žerotína Bludov, ZŠ a MŠ Nedvědova, Olomouc, ZŠ Svatoplukova, Šternberk.

V tomto roce byly také zrealizovány **4 projektové dny**, kterých se zúčastnilo celkem 546 žáků. Zapojeny byly tyto školy: ZŠ Masarykova, Velká Bystřice; ZŠ Plumlov (1. st. + 2. st.); ZŠ Újezd u Brna.

Během ledna a února jsme se zapojili také do projektu občanského sdružení Euforall „Bez obav – zvládnú to“, v rámci něhož jsme zajistili **4 workshopy multikulturní výchovy** na lyžařských pobytech pro děti z dětských domovů. Workshopů se zúčastnilo 118 dětí.

V letních měsících se naše organizace zapojila do projektu Senioři bez hranic, v rámci něhož zrealizovala celkem 4 besedy pro veřejnost.

Semináře globálního rozvojového vzdělávání a multikulturní výchovy pro pedagogy

Od roku 2007 jsou semináře pro pedagogy akreditované MŠMT ČR.

V roce 2013 jsme proškolili **130 pedagogů** v rámci **7 seminářů**. Témata seminářů byla:

ANYANA-děti a svět (2x), Multi-kulti (3x), Svět do všech předmětů (3x), GRV trochu jinak – outdoorové a zážitkové hry (3x).

Výukový program Neviditelná ruka trhu na obchodní akademii v Přerově.

Autor: archiv ARPOKu.

„Pomáháme pedagogům při začleňování globálních témat do výuky.“

Výukový program Brenda ze Zambie v MŠ Lobodice.

Autor: archiv ARPOKu.

PROJEKT

Svět v jednom dni

– rozvojová témata v projektových dnech

Během roku 2013 jsme v rámci **konzultačního centra** pokračovali s přípravou aktivit pro zpestření výuky na pilotních školách (např. lekce na téma globalizace nebo třídění odpadu). Dále jsme poskytli materiály např. pedagogům ze ZŠ Kollárova v Prostějově ke Dni Země.

V roce 2013 proběhly také **2 vzdělávací semináře** pro pedagogy pilotních škol.

- V březnu lektori ARPOKu realizovali seminář s názvem *GRV potřetí a zase jinak*. Učitelé zapojení do projektu se podělili o své zážitky a postřehy z podzimních projektových dnů a navzájem si předali nejenom rady a doporučení, ale i inspiraci pro příště. Také si vyzkoušeli lekce na témata Svět očima hraček, Život ve slumu a Současná ohniska napětí ve světě.
- V listopadu pak proběhl seminář *GRV počtvrté aneb Vánoční inspirace*. První část semináře nabídla workshop o původu jablek, která v obchodech kupujeme, druhá část už byla veskrze vánoční. Pro učitele 1. stupně byl nachystán program, ve kterém se seznámili s tím, jak se slaví Vánoce v různých zemích Evropy, program pro učitele 2. stupně zase nabídl zamyšlení nad hodnotovým a konzumním aspektem Vánoc.

Den květů - projektový den na ZŠ Lobodice.

Autor: archiv ARPOKu.

Další aktivitou projektu jsou **projektové dny**, které vytvářejí pracovníci ARPOKu ve spolupráci s pilotními školami.

V průběhu roku 2013 proběhlo 18 projektových dnů:

ZŠ Nemilany (1. stupeň)

15. 2. – Vietnamský den

23. 10. – Den stromů

ZŠ Dubicko (1. stupeň)

23. 4. – Den Země

15. 10. – Den stromů

ZŠ Lobodice (1. stupeň)

9. 5. – Den květů

1. 10. – Den sídel

ZŠ Nemilany (2. stupeň)

14. 5. – Den kulturní rozmanitosti

21. 11. – Den výživy

ZŠ Bludov (1. stupeň)

21. 5. - Vietnamský den

10. 10. - Den čokolády

ZŠ Bludov (2. stupeň)

21. 5. - Vietnamský den

25. 9. - Den cestovního ruchu

ZŠ Slatinice (1. stupeň)

25. 3. - Den vody

1. 11. - Den stromů

ZŠ Slatinice (2. stupeň)

22. 3. - Den vody

25. 10. - Den stromů

ZŠ Otrokovice (2. stupeň)

19. 3. - Den boje proti kolonizaci

13. 12. - Den lidských sídel

ARPOK se v roce 2013 stal jednou z neziskových organizací (spolu s Multikulturním centrem Praha, AD-Rou a Člověkem v tísní), které udělují certifikát **Světová škola**. Titul Světová škola může získat taková škola, která se zajímá o globální problematiku, začleňuje do výuky žákovské či školní projekty a jiné aktivní vyučovací metody a věří, že svým jednáním může ovlivnit dění na druhém konci světa.

O získání tohoto titulu v roce 2014 se rozhodly usilovat dvě pilotní školy zapojené do projektu Svět v jednom dni – ZŠ Olomouc-Nemilany a ZŠ Lobodice.

Projekt je podpořen z prostředků České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR a dále z významného projektu Vzdělávání trochu jinak II Olomouckého kraje.

Seminář pro pedagogy Vánoční inspirace.

Autor: archiv ARPOKu.

„Podporujeme
2 školy na cestě
za titulem
Světová škola.“

Experiencing the World

Hlavním cílem projektu Experiencing the World je poskytnout pedagogům kvalitní výukové programy v oblasti globálního rozvojového vzdělávání (GRV) a podpořit jejich zájem o začleňování GRV témat do jejich výuky. Dalším cílem projektu je podnítit zájem žáků o vybrané aspekty globálních problémů a jejich řešení na lokální úrovni.

Projekt je tříletý, mezinárodní. Do týmu partnerských organizací, který vede ARPOK, patří rakouská NNO Südwind a slovenská NNO Humanitas. Projekt pokračuje v letech 2014 a 2015.

V průběhu rok 2013 vzniklo **6 výukových programů pro žáky ZŠ a SŠ:**

- V restauraci Svět (1. st. ZŠ)
- Po stopách ztraceného mobilu (1. st. ZŠ)
- Jonáš cestuje (2. st. ZŠ a SŠ)
- Hosté a hostitelé (2. st. ZŠ a SŠ)
- Kdo, když ne my? (SŠ)
- Přihlížet, nebo jednat? (SŠ)

Byla sepsána **příručka principů** pro tvorbu výukových programů v oblasti GRV. Tato příručka je výsledkem diskusí mezi lidmi pracujícími v GRV v Rakousku, Slovinsku a České republice. Jedná se o seznam kritérií, kterými se při své práci v GRV (tvůrčí i pedagogické) řídí či do budoucna chtějí řídit organizace zapojené do tohoto projektu.

Byl vytvořen **lektorský tým**, který bude v následujících dvou letech lektorovat nově vzniklé výukové programy

Projekt je podpořen z prostředků Evropské komise a České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce.

„Vytvořili jsme

6 nových

výukových

programů pro

žáky.“

Výukový program V restauraci svět
na ZŠ Lobodice.

Autor: archiv ARPOKu.

Metodický materiál Poznáváme svět.

Autor: archiv ARPOKu.

Critical Review ...

Critical Review of the Historical and Social Disciplines for a Formal Education Suited to the Global Society

Kritické zkoumání začlenění globálních témat v historických a sociálních disciplínách ve formálním vzdělávání

Co se v projektu dělo v roce 2013?

Ve spolupráci s Centrem občanského vzdělávání jsme realizovali **výzkum**, který podrobně mapuje postoje a potřeby pedagogů v oblasti GRV. Naším cílem bylo zjistit, jaké jsou zejména představy učitelů o významu výuky globálních témat, používaných metodách, výukových materiálech či jaké existují bariéry, které výuku globálních témat omezují. Výzkumná zpráva je dostupná na webu ARPOKu.

V rámci výzkumu bylo provedeno on-line **dotazníkové šetření** a také **devět skupinových rozhovorů s pedagogy** formou focus groups. Učitelé zapojení do projektu se účastnili výzkumu a zároveň zahájili ve dvoučlenných a trojčlenných týmech práci na vytváření výukových lekcí propojujících historii, zeměpis a společenské vědy, které budou v následujícím roce použity v metodickém materiálu.

Provedena byla rovněž **analýza didaktických materiálů** k občanské výchově, zeměpisu a dějepisu. Důraz byl kladen na zjištění, jakým způsobem a do jaké hloubi jsou v učebnicích představena globální témata.

Do projektu, který běží od dubna roku 2013, je zapojených **15 pedagogů**, působících na gymnáziích a druhých stupních základních škol v Olomouckém, Moravskoslezském a Zlínském kraji. Proběhla dvě setkání, jejichž součástí byly kromě organizačních záležitostí projektu i praktické vstupy – na prvním setkání proběhla ukázka metodiky globálního rozvojového vzdělávání představením modelové lekce a následná reflexe, na druhém setkání pak přednáška doc. Lubora Kysučana o historické provázanosti globálních problémů.

Projekt je podpořen z prostředků Evropské komise a České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce.

„Provedli jsme výzkum, který mapuje postoje a potřeby učitelů ve vztahu ke GRV.“

Seminář pro pedagogy na ARPOKu. Autor: archiv ARPOKu.

EnviGlob – co mají GRV a EV společného?

Cílem dvouletého projektu (1. 1. 2013–31. 12. 2014) EnviGlob - co mají GRV a EV společného? je zvyšování odborných znalostí pedagogických pracovníků, jak za použití interaktivních metod začlenit globálně-environmentální témata do výuky. Nositelem projektu je Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, ARPOK je v tomto projektu jediným partnerem.

Východím bodem pro projekt byla tato myšlenka: V současné době existují metodické publikace environmentální výchovy a globálního rozvojového vzdělávání, které dokáží přinést pedagogům inspiraci pro výuku příslušných průřezových témat interaktivním způsobem. V nabídce pro pedagogy chybí publikace, která cíleně propojuje tyto dvě oblasti, přestože mají mnoho společného.

V roce 2013 proběhly následující aktivity:

18. dubna 2013 – seminář – Sluňákov

představení projektu a vzájemné seznámení účastníků
praktické prožití aktivit připravených ke zkoušení na školách
seznámení s materiály, které jsou zaměřené na společné oblasti EV a GRV
představení metodického materiálu Udržitelný rozvoj (Sluňákov)

27. – 30. srpna 2013 – letní škola – SEV Švagrov

27. srpna - představení střediska Švagrov, využití filmu v GRV
28. srpna - Lesní stezka Švagrov (terénní exkurze), sdílení zkušeností ze zkoušení aktivit a začlenění témat GRV do plánů EVVO, Vietnamský večer + Vietnamská večere
29. srpna - představení metodického materiálu Buzola, Jeseníky (terénní exkurze), ZRS – film Bosna a Hercegovina a beseda
30. srpna - představení nových výukových lekcí ke zkoušení

10. prosince 2013 – seminář – ARPOK

sdílení zkušeností ze zkoušení aktivit
představení metodického materiálu Džbán plný kultur
workshop o fair trade
představení metodického materiálu ANYANA – děti a svět

Mezi jarním a letním setkáním zkoušeli pedagogové části projektového dne Mysli globálně, jedne lokálně. Mezi letním a zimním setkáním zkoušeli nově vytvořené lekce propojující globální a environmentální témata. Tyto lekce i projektový den budou součástí nové publikace, která vznikne v roce 2014.

Projekt je podpořen z prostředků České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

„Projekt pomáhá
pedagogům
začleňovat globální
témata do výuky
environmentální
výchovy.“

Letní škola pro pedagogy. Autor: archiv ARPOKU.

Fotografie z naší činnosti aneb Co jsme dělali mimo projekty

Studentům prvního ročníku oboru Mezinárodní rozvojová studia představujeme během seznamovacího **víkendu pro prvé** možnosti zapojení se do činnosti různých neziskových organizací.

Autor: archiv ARPOKu.

Během roku jsme absolvovali další ze **školení lektorských dovedností** pod vedením Jakuba Švece.

Autor: archiv ARPOKu.

O globálních tématech jsme informovali i studenty Univerzity Palackého v Olomouci během jejich **Majálesu**.

Autor: archiv ARPOKu.

SMOK – Síť multikulturních otevřených klubů

Cílem projektu je vnášet do neformálního vzdělávání dětí a mládeže interkulturní témata, v bezpečném prostředí seznamovat účastníky s odlišnostmi a podobnostmi lidí i kultur, a tak přispívat k větší otevřenosti a toleranci ve společnosti a osobnostnímu rozvoji účastníků.

Do projektu byly v roce 2013 zapojeny:

- Domov mládeže při Střední škole technické, Přerov
- Domov mládeže při Střední škole hotelové a služeb, Kroměříž
- Knihovna města Olomouce, oddělení pro děti a mládež
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež T-klub, Zlín

V rámci projektu SMOK proběhlo v roce 2013 **17 volnočasových akcí**, na kterých se účastníci pobavili, a zároveň si zkusili něco nového a zároveň se podívali na známé i neznámé z různých úhlů pohledu a „různýma očima“.

Sedm akcí proběhlo v Domově mládeže Střední školy technické v Přerově – středoškoláci ubytovaní na internátě si vyzkoušeli bubnování na djembe a zároveň se zamýšleli nad komunikací - co je to být součástí skupiny, naslouchat i projevit se. Seznámili se s deskovými hrami, které pochází z různých částí světa a jsou často základem her, které považujeme za „naše české“. Poslechli si zážitky dobrovolníků, kteří strávili část léta na dobrovolnických projektech v zahraničí, a inspirovali se tak pro vlastní prázdniny. Vyzkoušeli si africký tanec a hip hop a zapřemýšleli nad vnímáním času a rytmu, subkulturami a pochopením. Učili se žonglovat a prozkoumali tak různé učební styly a vlastní individualitu a potřebu sdílet ji i respektovat. Inspirovali se ekologickým přístupem v rámci přípravy na Vánoce – naučili se balit dárky pomocí recyklovaných materiálů.

Workshop kaligrafie.

Autor: archiv ARPOKu.

Tři akce proběhly v Domově mládeže při Střední škole hotelové v Kroměříži – místní středoškolská studentka se také zapojila do workshopu bubnování na djembe spojeného s reflexí komunikace, hraní deskových her i ekologického předvánočního workshopu, navíc se díky spolupráci s AFS mezikulturní programy dověděli, jak slaví Vánoce rodiny jejich vrstevníků v Německu a Brazílii, a sami popisovali novým přátelům jejich domácí vánoční oslavy.

Pět akcí proběhlo v Olomouci. Bylo vyhlášeno krajské kolo soutěže Školní časopis roku a redaktoři školních redakcí se zároveň podívali na písma různých zemí a kultur, seznámili se s kaligrafií a zapřemýšleli o použití písma a nad tím, co je vlastně normální, co je divné, jiné a jak tohle vlastně vnímáme. Děti z DDM z Prostějova přijely v létě do Olomouce na dva výlety, na prvním se podívaly do Afriky – zjistily, jak může vypadat škola v Angole, jídlo v Zambii, hry a mnoho dalšího. Na druhém výletě putovaly s cestovatelem Marco Polem do zemí Orientu – zjistily co nám může cestování a poznávání nových lidí a kultur přinést, co všechno se můžeme naučit, co máme společného a co si můžeme navzájem předat. V Knihovně města Olomouce se pak školní družina ze ZŠ Demlova také podívala za Brendou do Afriky a o několik měsíců později i za novým kamarádem Ankitem do Indie.

Dvě akce proběhly v Nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež T-klub ve Zlíně. Pedagogičtí pracovníci a dobrovolníci, kteří pomáhají s dětmi, se na prvním setkání ponořili do hloubek své identity a bavili se o interkulturním vzdělávání a vnímání jinakosti. Druhé setkání bylo věnováno stylu, vnímání krásy, předsudkům spojeným s oblékáním a vzhledem a jejich reflexi.

SMOK je tříletý projekt, který je podpořen z prostředků Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Evropské unie v rámci Evropského sociálního fondu. Projekt je realizován Asociací středoškolských klubů ČR, probíhá v téměř celé republice a ARPOK je partnerem pro Olomoucký a Zlínský kraj.

„Děti a mládež se stále více setkávají s odlišností, díky SMOKu se s ní učí pracovat.“

Putování za Ankitem do Indie.

Autor: archiv ARPOKu.

Rozvojové večery

ARPOK již od roku 2005 pořádá ve spolupráci s řadou odborníků veřejné besedy na témata z oblasti rozvojové spolupráce. V roce 2013 se uskutečnilo 10 rozvojových večerů, které navštívilo 429 zájemců z řad široké veřejnosti.

„Cash the Trash aneb Projekt sociálního podnikání v Nepálu“ (22. 1. 2013)

Bezprostřední zkušenosti z dobrovolnické činnosti v Nepálu představila studentka z Lucemburska **Linda Schotel**. Besedy se zúčastnilo 42 lidí.

„Dobrovolníkem v Mongolsku a Zambii“ (26. 2. 2013)

Marcela Janáčková a Kateřina Štěpničková se v únoru podělily o své zážitky z dobrovolnické stáže v rámci programu GLEN. Naslouchalo jim 61 lidí.

„Současný Tibet očima Tibet'ana“ (7. 3. 2013)

Březnová beseda se konala v rámci právě probíhajícího festivalu ProTibet. O životě v současném Tibetu diskutoval s téměř 70 posluchači Tibet'an **Tenzin Dhondup**.

„Jak se žije ve Fidelově stínu“ (23. 4. 2013)

Kubu z pohledu překladatele **Radomíra Bužka** mělo možnost poznat 25 účastníků dubnové besedy.

Jak se mapuje pod africkým sluncem? (21. 5. 2013)

Anna Chrastinová, Lenka Kohlová a Lenka Pažická představily veřejnosti koncept participativního mapování na africkém kontinentu. Debaty nejen o mapování uprchlických táborů v Čadu se zúčastnilo 33 účastníků.

Práva žen ve Vietnamu (27. 5. 2013)

O tom, jaká je role ženy ve vietnamské společnosti, diskutoval s téměř 40 diváky v rámci květnového rozvojového večera **Jiří Pasz**.

Mauricius – odvrácená strana ráje (24. 9. 2013)

Mauricius je veskrze vnímán jako ráj pro turisty. O tom, co leží na pozadí této idylly, referoval **Ansley Hofmann**. Akce se zúčastnilo 45 lidí.

Kolumbie – kráska s neférovou pověstí (22. 10. 2013)

Kolumbie bývá (nejen) v médiích často spojována s problematikou drog. O tom, že reputace této překrásné země bývá často neprávem poškozována, mluvil s 50 diváky navrátilivší se učitel angličtiny **Jiří Šmoldas**.

Rozvojová spolupráce po finanční krizi (19. 11. 2013)

Ondřej Kopečný z analytického centra Glopolis přiblížil 23 divákům souvislosti světové finanční krize s rozvojovou spoluprací a jejím dalším směřováním po roce 2015. Listopadový rozvojový večer se konal v rámci kampaně Česko proti chudobě.

Quo vadis, Moldova? (10. 12. 2013)

Závěrem roku měli diváci možnost nahlédnout hlouběji do problémů, s nimiž se potýká jedna z nejchudších evropských zemí Moldavsko. Hosté **Monika Chmelíková, Olga a Heřman Šnevajsovi** představili konkrétní projekty české zahraniční rozvojové spolupráce 45 účastníkům akce.

Ve spolupráci s organizací Spolu férově a občanským sdružením M.O.S.T. jsme návštěvníkům rozvojových večerů představili konkrétní formu, jak chudým zemím může každý z nás pomoci, a to okamžitě a jednoduše. Během besed byly po celý rok v prostorách divadla umístěny stánky s výrobky fair trade a s rukodělnými výrobky z Tibetu, jejichž koupí návštěvníci přímo přispívají zkvalitnění života zemědělců v rozvojových zemích a Tibetanů.

Na finančním zajištění Rozvojových večerů v roce 2013 se podíleli Magistrát města Olomouce, Olomoucký kraj, kampaň Česko proti chudobě a ARPOK vlastními zdroji.

„Rozvojová
témata v praxi - to
jsou rozvojové
večery.“

Současný Tibet očima Tibetána.

Autor: archiv ARPOKu.

Pomohli nám ...

„Dobrovolníkům
patří veliké DÍKY
za pomoc“

Výstava o Mongolsku v jurtě .

Autor: archiv ARPOKu.

Dobrovolníci a stážisté

Téměř žádná nezisková organizace se neobejde bez pomoci dobrovolníků, stejně tak ARPOK. **Jejich pomoc je pro nás neocenitelná**, zvláště v oblastech, které usnadní a doplní naši práci a které nám pomáhají v naší činnosti a tím přispívají k dosažení společných cílů. Dobrovolnictví poskytuje prostor k neformálnímu setkávání převážně studentů, kteří mají možnost prostřednictvím dobrovolnictví získat praktické zkušenosti. ARPOK nabízí dobrovolníkům prostor pro osobní rozvoj, kreativitu, samostatné myšlení a osobní vzdělávání v podobě kurzů a seminářů. Dále jim umožňuje podílet se na realizaci globálního rozvojového vzdělávání, přípravě vzdělávacích projektů, kulturně společenských a osvětových akcí pro školy a veřejnost.

V roce 2013 působilo v rámci ARPOKu 23 dobrovolníků. Dobrovolníci pomáhali s knihovnou, s propagačními rozvojovými večery a zapojili se do přípravy a vytváření aktivit do programů globálního rozvojového vzdělávání. Pomáhali s přípravou seminářů pro pedagogy, s přepisem rozhovorů pro výzkum Postoje a potřeby učitelů ve vztahu ke globálnímu rozvojovému vzdělávání v rámci projektu Critical review.

Skupina dobrovolnic podala v rámci programu Mládež v akci žádost o iniciativu mládeže, která byla pod názvem **Mozaika** během jarních měsíců realizována. Proběhlo osm akcí pro veřejnost, které byly zacíleny zvláště na aktuální témata a možnosti, jak pomoci aktivního občanství pozitivně ovlivnit svět kolem sebe. Účastnili se jich hlavně studenti a středoškoláci.

Dobrovolníci již tradičně zorganizovali akce pro veřejnost v rámci kampaně **Česko proti chudobě**, všechny akce stály na jejich kreativitě a zodpovědnosti, včetně propagace.

V rámci projektu **SMOK** je vytvářena interaktivní výstava pro středoškoláky, pro kterou dobrovolníci poskytly fotografie i své dobrovolnické příběhy a zkušenosti, v tom samém projektu pomáhali dobrovolníci s lektorováním akcí pro děti a začali pracovat na Živé knihovně, osvětové akci pro veřejnost, která se uskuteční v květnu 2014.

Stáže

V letošním roce možnost absolvovat praxi v ARPOKu využily tři studentky Mezinárodních rozvojových studií Katedry rozvojových studií Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

- Tereza se zapojila do přípravy seminářů a výukových programů.
- Monika si vyzkoušela lektorování programů a podílela se na přípravě fyzické rozesílky nabídky programů do škol.
- Petra se věnovala výzkumu v rámci projektu s italskými partnery a propagaci rozvojových večerů.

Česko proti chudobě

Kampaň Česko proti chudobě (www.ceskoprotichudobe.cz) existuje od roku 2005. Organizační jádro tvoří přibližně deset organizací, její aktivity a požadavky dnes podporuje 58 převážně neziskových organizací napříč obory. Cílem kampaně je informovat českou veřejnost o existenci rozvojových cílů tisíciletí, ale i o obecnějších příčinách a podobách extrémní chudoby ve světě. Snaží se ukazovat pozitivní způsoby, jak lze přispět ke snížení chudoby ve světě, na různých úrovních: od té oficiální (skrze zahraniční rozvojovou spolupráci ČR) přes práci českých neziskových organizací až po individuální zapojení aktivních občanů. ARPOK je partnerem kampaně v Olomouckém kraji a dobrovolníci ARPOKu organizují osvětové akce pro veřejnost.

- V areálu Letního kina se uskutečnil 24. 9. Vintage market, kde **dobrovolníci propagovali odpovědnou spotřebu a koncept fair trade, obsluhovali informační stánek** o kampani Česko proti chudobě a prodávali fair trade produkty.
- V čajovně Kratochvíle se 30. 9. uskutečnila **beseda s organizací Mandeleo** s názvem TANZANIE: půjčky jako cesta z chudoby anebo do pekla? a 9. 10. proběhla **beseda se zástupci neziskových organizací z Barmy a jamování proti chudobě** – hra na vlastní hudební nástroje a představení kampaně a možnosti, jak se zapojit do boje proti chudobě jako spotřebitel, občan či dobrovolník.
- V Univerzitní knihovně UP – Zbrojnicki se 2. 10. uskutečnila **vernisaž výstavy Díky fair trade**, kromě vernisaže fotografií a informačních bannerů proběhla i ochutnávka fair trade kokosek, kávy, čaje a čokolády, prodej fair trade produktů a představení kampaně veřejnosti.
- Vrcholem kampaně byla mongolská jurta na olomouckém Dolním náměstí, ve které probíhalo 18. 10. **povídání o Mongolsku, promítání filmu Cesty české rozvojové spolupráce, mongolské hry pro děti i dospělé a informování o kampani.**

Za podporu a pomoc bychom kromě našich dobrovolníků rádi poděkovali Mandeleo, o.s., čajovně Kratochvíle, knihovně Univerzity Palackého, Spolu férově, o. s. a Jurta pro život.

Jamování proti chudobě.

Autor: archiv ARPOKu.

Výstava Díky fair trade a ochutnávka fair trade občerstvení.

Autor: archiv ARPOKu.

Akce pro veřejnost

„Všechny akce kampaně navrhli a zrealizovali dobrovolníci, a to včetně zajištění grafického vizuálu a propagace.“

Podíleli jsme se na projektu

Letní škola rozvojové spolupráce

Letní škola rozvojové spolupráce pro vysokoškoláky a veřejnost

I v roce 2013 byl ARPOK součástí Letní školy rozvojové spolupráce pro vysokoškoláky a veřejnost. Zaměstnanci ARPOKu uskutečnili 2 workshopy (**Globální rozvojové vzdělávání; Sport a rozvoj**) a 1 přednášku (**Projekt GLEN – výuka na střední škole v Zambii**).

Během workshopu zaměřeného na globální rozvojové vzdělávání (GRV) se účastníci seznámili s tímto pojmem a na vlastní kůži si vyzkoušeli, jak GRV funguje v praxi. Pro sportovněji založené povahy byl připraven workshop na téma Sport a rozvoj věnovaný propojení sportu a globálního rozvojového vzdělávání. O tom, jaké je to být učitelkou v Zambii, se mohli účastníci dozvědět na besedě Kateřiny Štěpničkové.

Letní škola rozvojové spolupráce pro středoškolské žáky

ARPOK se podílel na přípravě a realizaci programu Letní školy pro středoškoláky, který byl zaměřen zejména na roli médií při humanitárních katastrofách, světový obchod, humanitární pomoc a rozvojovou spolupráci a sport a rozvoj. O tom, jaké je to pracovat na rozvojovém projektu v Argentině, se dozvěděli účastníci od Hanky Dudrové.

Více o obou Letních školách naleznete na stránkách Katedry rozvojových studií Univerzity Palackého v Olomouci v sekci Letní škola rozvojové spolupráce.

Vietnamská večeře.
Autor: archiv ARPOKu.

Senioři bez hranic

V roce 2013 jsme se zapojili do druhého ročníku letní prázdninové akce olomouckých neziskových organizací Senioři bez hranic. Naše zapojení spočívalo v realizaci 4 besed, prostřednictvím kterých jsme zájemcům nabídli povídání o životě ve vybraných rozvojových zemích.

První z konaných akcí, **Poznej trochu Vietnam**, proběhla 11. června. Vyprávění Lenky Dudkové o zážitcích z cestování po Zemi draka doprovodila i možnost vlastnoručně si připravit pravý vietnamský závitok „nem“. V prvním měsíci prázdnin nabídl ARPOK seniorům celkem dvě besedy: 9. července vyprávěla Katka Štěpničková o tom, jaké je to být **učitelkou v Zambii** – účastníci se dozvěděli, jak žijí tamější studenti, jaké jsou jejich sny, ale i to, jak se vyrovnávají s problémy své země. Dvacátého třetího července pak proběhla beseda **Jiná tvář fotbalu**. Pavel Žwak vykládal seniorům své osobní zkušenosti z Keni, kde projekt Fotbal pro rozvoj využívá sportu jako nástroje pro řešení sociálních problémů. Závěrem si zájemci mohli po vzoru keňských dětí vyrobit fotbalový míč z novin, igelitového sáčku a provázku. Poslední akcí pro seniory byla beseda s názvem **Není cena jedněch riflí až příliš vysoká?**, konaná 20. srpna. Lektorky Petra Dostálová s Marcelou Fiedorovou společně se seniory nahlídky do pozadí textilního průmyslu v Indii a diskutovaly nad spotřebitelským chováním současné společnosti.

Zmíněných besed se dohromady zúčastnilo 23 seniorů.

Není cena jedněch riflí až příliš vysoká?

Autor: archiv ARPOKu.

„Rozvojová témata jsou zajímavá i pro seniory.“

Učitelkou v Zambii.

Autor: archiv ARPOKu.

Poděkování

Naše činnost by nebyla možná bez aktivní pomoci zaměstnanců a dobrovolníků a bez podpory institucí a dalších dárců. Pomoc těch prvních je těžko vyčíslitelná, pomoc druhých s díky uvádíme.

Poskytovatelé dotací a dárci v roce 2013 (v tis. Kč)

Česká rozvojová agentura	1 256
Evropská komise	4 107
Olomoucký kraj	100
Statutární město Olomouc	10
Národní institut dětí a mládeže	32
Individuální dárci	8

Děkujeme partnerům ve společných projektech:

- Südwind Agentur
- Humanitas Slovenia
- CVM – Comunità volontari per il mondo
- APA - AIDS partnership with Africa
- Středisko globální výchovy při Radboud Univerzitě (Centrum voor mondiale onderwijs of the Radboud University)
- Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, o. p. s.
- EDUCON
- Katedra rozvojových studií Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci
- o. s. INspiro

V neposlední řadě děkujeme všem školám, které jsou zapojeny do našich projektů.

Zpráva auditora

Provedli jsme audit účetní závěrky společnosti ARPOK, o. p. s., která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2013, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2013 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti ARPOK, o. p. s. k 31. 12. 2013 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2013 v souladu s českými účetními předpisy.

Ověřili jsme soulad výroční zprávy společnosti ARPOK, o. p. s. k 31. 12. 2013 s účetní závěrkou, která je obsažena v této výroční zprávě. Za správnost výroční zprávy je zodpovědný statutární orgán společnosti ARPOK, o. p. s.

Podle našeho názoru jsou informace uvedené ve výroční zprávě společnosti ARPOK, o. p. s. k 31. 12. 2013 ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

Audit provedl:
Ing. Vladislav ŠUPA
Auditor, č. opr. KA ČR 1904
DIRECT ECONOMY a.s.
Č. oprávnění KA ČR 460

Účetní závěrka 2013

VÝROČNÍ ZPRÁVA
2013

Rozvaha ke dni 31. 12. 2013 (v tis. Kč)

AKTIVA	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního obdo- bí
A. Dlouhodobý majetek celkem		49
II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem		61
4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí		61
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem		-12
7. Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí		-12
B. Krátkodobý majetek celkem	870	1131
I. Zásoby celkem	20	107
I. Materiál na skladě		94
7. Zboží na skladě a v prodejnách	20	13
II. Pohledávky celkem	5	81
I. Odběratelé	1	32
13. Nároky na dotace a os. zúčtování s rozp. orgánů úz. sam. celků	80	-111
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	745	1031
I. Pokladna	3	14
3. Účty v bankách	742	1017
IV. Jiná aktiva celkem	24	72
2. Příjmy příštích období	24	72
AKTIVA CELKEM	870	1180

PASIVA	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního obdo- bí
A. Vlastní zdroje celkem	592	900
I. Jméni celkem	299	742
I. Vlastní jmění	100	100
2. Fondy	199	642
II. Výsledek hospodaření celkem	293	158
I. Účet výsledku hospodaření	x	308
2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	443	x
3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	-150	-150
B. Cizí zdroje celkem	278	280
III. Krátkodobé závazky celkem	278	289
I. Dodavatelé	12	34
4. Ostatní závazky	1	2
5. Zaměstnanci	158	165
7. Závazky k institucím soc. zabezpečení a veř. zdr. pojištění	67	65
8. Daň z příjmů	29	
9. Ostatní přímé daně	11	23
IV. Jiná pasiva celkem		-9
I. Výdaje příštích období		40
2. Výnosy příštích období		-49
PASIVA CELKEM	870	1180

Výkaz zisku a ztráty ke dni 31. 12. 2013 (v tis. Kč)

Název položky	Hlavní činnost
A. NÁKLADY	
I. Spotřebované nákupy celkem	104
1. Spotřeba materiálu	30
2. Spotřeba energie	67
4. Prodané zboží	7
II. Služby celkem	658
6. Cestovné	62
7. Náklady na reprezentace	15
8. Ostatní služby	581
III. Osobní náklady celkem	2421
9. Mzdové a osobní náklady	1880
10. Zákonné sociální pojištění	541
V. Ostatní náklady celkem	30
18. Ostatní pokuty a penále	1
21. Kurzové ztráty	12
24. Jiné ostatní náklady	17
VI. Odpisy, prodané majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem	12
25. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	12
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	2566
32. Poskytnuté členské příspěvky	2566
NÁKLADY CELKEM	5791
B. VÝNOSY	
I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	413
2. Tržby z prodeje služeb	401
3. Tržby za prodané zboží	12
IV. Ostatní výnosy celkem	315
15. Úroky	6
18. Jiné ostatní výnosy	309
VI. Přijaté příspěvky celkem	41
27. Přijaté příspěvky (dary)	41
VII. Provozní dotace celkem	5330
29. Provozní dotace	5330
VÝNOSY CELKEM	6099
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	308
D. Výsledek hospodaření po zdanění	308
Výsledek hospodaření po zdanění celkem	308

Významné položky Výkazu zisku a ztráty:

Nejvýznamnější položkou jsou osobní náklady na zaměstnance 1 880 tis. Kč

z toho:

- výše nákladů na mzdu ředitele včetně odvodů za zaměstnavatele 0 Kč
- výše nákladů na odměnu členů správní a dozorčí rady 0 Kč

Náklady celkem 5 791 tis. Kč

z toho:

- náklady vynaložené pro plnění obecně prospěšných služeb 5 791 tis. Kč
- náklady pro plnění doplňkových činností 0 Kč
- náklady na vlastní činnost obecně prospěšné společnosti 0 Kč

ARPOK, o. p. s.

U Botanické zahrady 828/4
779 00 Olomouc

www.arpok.cz

T: 581 111 907

E: grv@arpok.cz

Text výroční zprávy: tým ARPOKu

Za správnost a pravdivost informací odpovídá
Lenka Pánková.

ISBN 978-80-905361-5-9